UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kahdeksas jaosto)

10 päivänä kesäkuuta 2015 *

Yhteisön tavaramerkki — Väitemenettely — Hakemus sanamerkin AGRI.CAPITAL rekisteröimiseksi yhteisön tavaramerkiksi — Aikaisemmat yhteisön tavaramerkeiksi rekisteröidyt sanamerkit AgriCapital ja AGRICAPITAL — Suhteellinen hylkäysperuste — Palvelujen samankaltaisuuden puuttuminen — Asetuksen (EY) N:o 207/2009 8 artiklan 1 kohdan b alakohta

Asiassa T-514/13,

AgriCapital Corp., kotipaikka New York (Yhdysvallat), edustajinaan asianajajat P. Meyer ja M. Gramsch,

kantajana,

vastaan

sisämarkkinoiden harmonisointivirasto (tavaramerkit ja mallit) (SMHV), asiamiehenään P. Geroulakos,

vastaajana,

jossa toisena asianosaisena SMHV:n valituslautakunnassa oli ja väliintulijana unionin yleisessä tuomioistuimessa on

agri.capital GmbH, kotipaikka Münster (Saksa), edustajanaan asianajaja A. Nordemann-Schiffel,

jossa on kyse kanteesta, joka on nostettu SMHV:n toisen valituslautakunnan 10.7.2013 tekemästä päätöksestä (asia R 2236/2012-2), joka koskee AgriCapital Corp:n ja agri.capital GmbH:n välistä väitemenettelyä,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kahdeksas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja D. Gratsias sekä tuomarit M. Kancheva (esittelevä tuomari) ja C. Wetter,

kirjaaja: hallintovirkamies J. Weychert,

ottaen huomioon unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 23.9.2013 jätetyn kannekirjelmän,

ottaen huomioon unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 17.12.2013 jätetyn SMHV:n vastineen,

ottaen huomioon unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 6.1.2014 jätetyn väliintulijan vastineen,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

ottaen huomioon unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 24.4.2014 jätetyn kantajan vastauskirjelmän,

ottaen huomioon 10.12.2014 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asian tausta

1 Väliintulija eli agri.capital GmbH teki 4.6.2009 yhteisön tavaramerkin rekisteröintiä koskevan hakemuksen sisämarkkinoiden harmonisointivirastolle (tavaramerkit ja mallit) (SMHV) yhteisön tavaramerkistä 26.2.2009 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 207/2009 (EUVL L 78, s. 1) nojalla.

2 Tavaramerkki, jonka rekisteröintiä haettiin, on sanamerkki AGRI.CAPITAL.

3 Palvelut, joita varten rekisteröintiä haettiin, kuuluvat tavaroiden ja palvelujen kansainvälistä luokitusta tavaramerkkien rekisteröimistä varten koskevaan, 15.6.1957 tehtyyn Nizzan sopimukseen, sellaisena kuin se on tarkistettuna ja muutettuna, pohjautuvan luokituksen luokkaan 36, ja ne vastaavat SMHV:ssä käydyn menettelyn aikana toteutetun rajoittamisen jälkeen seuraavaa kuvausta: ”Rakennuttajan palvelut, nimittäin erityisesti uusiutuvia energialähteitä hyödyntävien sähkö- ja lämpöenergian tuotanto- ja jakelulaitteiden alalla; hyödyntämissuunnitelmien kehittäminen (kiinteistönhallinnan alalla); kiinteistöhallinta; maan hallinta; tilojen hallinta sekä kiinteistöjen välitys ja vuokraus (tilojen hallinta); kiinteistöasiat; maalaistalojen liisaus; edellä mainitut palvelut muuten kuin kustantamopalvelujen ja/tai -tuotteiden yhteydessä.”

4 Yhteisön tavaramerkkiä koskeva hakemus julkaistiin 14.12.2009 ilmestyneessä yhteisön tavaramerkkilehdessä nro 59/2009.

5 Kantaja eli AgriCapital Corp. teki 12.3.2010 asetuksen N:o 207/2009 41 artiklan nojalla väitteen, joka koski hakemuksen kohteena olevan tavaramerkin rekisteröintiä kaikkia luokkaan 36 kuuluvia palveluja varten.

6 Väite perustui seuraaviin aikaisempiin yhteisön tavaramerkkeihin:

— numerolla 6192322 yhteisön tavaramerkiksi 24.8.2007 rekisteröity sanamerkki AgriCapital

— numerolla 4589339 yhteisön tavaramerkiksi 7.7.2006 rekisteröity sanamerkki AGRICAPITAL.

7 Palvelut, joita varten aikaisempi yhteisön tavaramerkiksi rekisteröity sanamerkki AgriCapital on rekisteröity, kuuluvat luokkaan 36 ja vastaavat seuraavaa kuvausta: ”Rahoituspalvelut; rahoitusneuvonta”.

8 Palvelut, joita varten aikaisempi yhteisön tavaramerkiksi rekisteröity sanamerkki AGRICAPITAL on rekisteröity, kuuluvat niin ikään luokkaan 36 ja vastaavat seuraavaa kuvausta: ”Maatalousalan yrityksille tarkoitetut pankkitoiminnan neuvonta- ja sijoituspalvelut”.

9 Väitteen tueksi vedottiin asetuksen N:o 207/2009 8 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisiin perusteisiin.

10 SMHV:n väiteosasto hylkäsi väitteen 2.10.2012 tekemällään päätöksellä, koska palvelut, joita hakemuksen kohteena oleva tavaramerkki koskee, ja palvelut, joita aikaisemmat, luokkaa 36 varten rekisteröidyt tavaramerkit koskevat, olivat sen mukaan erilaisia, joten yksi asetuksen N:o 207/2009 8 artiklan 1 kohdan b alakohdan soveltamisedellytyksistä eli palvelujen samanlaisuus tai samankaltaisuus ei täyttynyt.

11 Kantaja haki 3.12.2012 SMHV:ssä muutosta väiteosaston päätökseen asetuksen N:o 207/2009 58–64 artiklan mukaisesti.

12 SMHV:n toinen valituslautakunta hylkäsi valituksen 10.7.2013 tekemällään päätöksellä (jäljempänä riidanalainen päätös) ja velvoitti kantajan maksamaan 850 euroa kuluina, jotka hakijalle olivat aiheutuneet SMHV:ssä väitteen ja valituksen käsittelyn aikana. Se katsoi erityisesti, että kohdeyleisö oli keskivertokuluttaja Euroopan unionin kaikissa jäsenvaltioissa. Se katsoi kuitenkin, että tämän tarkkaavaisuusaste saattoi olla korkea, kun otetaan huomioon huomattavat summat, joita rahoitustoimiin ja kiinteistökauppoihin liittyy. Se vertaili tämän jälkeen keskenään palveluja, joita hakemuksen kohteena oleva tavaramerkki koskee ja jotka kuuluvat luokkaan 36, ja palveluja, joita varten aikaisemmat tavaramerkit oli rekisteröity. Tämän vertailun päätteeksi se katsoi, että luokkaan 36 kuuluvat palvelut, joita hakemuksen kohteena oleva tavaramerkki koskee, ja palvelut, joita aikaisemmat tavaramerkit koskevat, eivät olleet samankaltaisia. Se katsoi näin ollen, että koska yksi asetuksen N:o 207/2009 8 artiklan 1 kohdan b alakohdan soveltamisperusteista ei täyttynyt, hakemuksen kohteena olevan tavaramerkin ja aikaisempien tavaramerkkien välillä ei voinut olla kyseisessä säännöksessä tarkoitettua sekaannusvaaraa.

Asianosaisten ja muiden osapuolten vaatimukset

13 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— kumoaa riidanalaisen päätöksen

— velvoittaa SMHV:n korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

14 SMHV ja väliintulija vaativat, että unionin yleinen tuomioistuin

— hylkää kanteen

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

Kantajan suullisessa käsittelyssä esittämien asiakirjojen tutkittavaksi ottaminen

15 Kantaja pyysi suullisessa käsittelyssä unionin yleiseltä tuomioistuimelta lupaa saada esittää konferenssin järjestäjän sille lähettämän, 21.10.2014 päivätyn sähköpostin osoittaakseen, että hakemuksen kohteena olevassa tavaramerkissä piste, joka on sanojen agri ja capital välissä, ei riitä poistamaan sekaannusvaaraa sen ja kantajan aikaisemman tavaramerkin eli AgriCapitalin välillä.

16 SMHV väitti, ettei kyseistä asiakirjaa voitu ottaa tutkittavaksi, koska sen mukaan se oli toimitettu myöhässä, minkä vuoksi SMHV ja unionin yleinen tuomioistuin eivät olleet voineet tutustua siihen.

17 Unionin yleinen tuomioistuin tutustui kyseiseen asiakirjaan suullisessa käsittelyssä eikä antanut ratkaisua sen tutkittavaksi ottamisesta.

18 Tästä on todettava, että kyseistä vasta unionin yleisessä tuomioistuimessa esitettyä asiakirjaa ei voida ottaa huomioon. Unionin yleisessä tuomioistuimessa nostetun kanteen tarkoituksena on nimittäin SMHV:n valituslautakuntien päätösten laillisuuden valvonta asetuksen N:o 207/2009 65 artiklassa tarkoitetulla tavalla, joten unionin yleisen tuomioistuimen tehtävänä ei ole tutkia uudelleen tosiseikkoja niiden asiakirjojen valossa, jotka esitetään ensimmäistä kertaa tässä tuomioistuimessa. Mainittu asiakirja on siis jätettävä huomiotta ilman, että on tarpeen tutkia sen todistusvoimaa (ks. vastaavasti tuomio 24.11.2005, Sadas v. SMHV - LTJ Diffusion (ARTHUR ET FELICIE), EU:T:2005:420, 19 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

Pääasia

19 Kantaja vetoaa kanteensa tueksi yhteen ainoaan kanneperusteeseen, joka koskee asetuksen N:o 207/2009 8 artiklan 1 kohdan b alakohdan rikkomista.

20 Kantaja moittii SMHV:n valituslautakuntaa lähinnä siitä, että tämä katsoi, että luokkaan 36 kuuluvat palvelut, joita hakemuksen kohteena oleva tavaramerkki koskee, eivät ole samankaltaisia kuin palvelut, joita aikaisemmat tavaramerkit koskevat. Se väittää erityisesti, että oikeuskäytännön mukaisesti palvelujen samankaltaisuuden arvioimiseksi on otettava huomioon muun muassa se, ovatko ne keskenään kilpailevia tai toisiaan täydentäviä, sekä niiden jakelukanavat. Kantajan mukaan valituslautakunta jätti käsiteltävässä asiassa yhtäältä huomiotta sen, että ”rakennuttajan palvelut”, ”tilojen hallinta ja kiinteistöjen välitys” sekä ”hyödyntämissuunnitelmien kehittäminen”, joita hakemuksen kohteena oleva tavaramerkki koskee, ja ”rahoituspalvelut” sekä ”maatalousalan yrityksille tarkoitetut pankkitoiminnan neuvonta- ja sijoituspalvelut”, joita aikaisemmat tavaramerkit koskevat, täydentävät toisiaan, ja toisaalta sulki virheellisesti pois sen, että näitä palveluja voitaisiin tarjota samoja jakelukanavia käyttäen. Kantaja väittää, että kun otetaan huomioon aikaisempien tavaramerkkien erottamiskyky sekä kyseessä olevien tavaramerkkien ulkoasun samankaltaisuus ja ääntämistavan samanlaisuus, SMHV:n valituslautakunta rikkoi näin ollen asetuksen N:o 207/2009 8 artiklan 1 kohdan b alakohtaa, kun se katsoi, ettei kyseisten tavaramerkkien välillä ollut kyseisessä säännöksessä tarkoitettua sekaannusvaaraa.

21 Aluksi on muistutettava, että asetuksen N:o 207/2009 8 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan aikaisemman tavaramerkin haltijan vastustuksesta tavaramerkkiä ei rekisteröidä, jos sen vuoksi, että se on sama tai samankaltainen kuin aikaisempi, samoja tai samankaltaisia tavaroita tai palveluja varten oleva tavaramerkki, sen alueen yleisön keskuudessa, jolla aikaisempi tavaramerkki on suojattu, on sekaannusvaara. Sekaannusvaara sisältää vaaran kyseisen tavaramerkin ja aikaisemman tavaramerkin välisestä mielleyhtymästä.

22 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan sekaannusvaara on olemassa, jos yleisö saattaa luulla, että kyseiset tavarat tai palvelut ovat peräisin samasta yrityksestä tai taloudellisesti keskenään sidoksissa olevista yrityksistä. Saman oikeuskäytännön mukaan sekaannusvaaraa on arvioitava kokonaisuutena sen mukaan, mikä käsitys kohdeyleisöllä on merkeistä ja kyseessä olevista tavaroista tai palveluista, ottaen huomioon kaikki tekijät, joilla on merkitystä kyseisessä tapauksessa, ja etenkin merkkien samankaltaisuuden ja niiden tavaroiden tai palvelujen, jotka ne kattavat, samankaltaisuuden tietyn keskinäisen riippuvuuden (ks. tuomio 9.7.2003, Laboratorios RTB v. SMHV – Giorgio Beverly Hills (GIORGIO BEVERLY HILLS), T-162/01, Kok., EU:T:2003:199, 30–33 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

23 Tämä sekaannusvaaran kokonaisarviointi merkitsee huomioon otettavien tekijöiden tiettyä keskinäistä riippuvuutta ja erityisesti tavaramerkkien samankaltaisuuden ja niiden tavaroiden tai palvelujen samankaltaisuuden, jotka ne kattavat, tiettyä keskinäistä riippuvuutta. Niinpä tavaramerkkien kattamien tavaroiden tai palvelujen vähäisen samankaltaisuuden saattaa korvata asianomaisten

tavaramerkkien merkittävä samankaltaisuus ja päinvastoin (tuomio 13.9.2007, Il Ponte Finanziaria v. SMHV, C-234/06 P, Kok., EU:C:2007:514, 48 kohta ja edellä 22 kohdassa mainittu tuomio GIORGIO BEVERLY HILLS, EU:T:2003:199, 32 kohta).

24 Asetuksen N:o 207/2009 8 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu sekaannusvaara edellyttää yhtä aikaa, että kyseiset tavaramerkit ovat samoja tai samankaltaisia ja että niiden kattamat tavarat tai palvelut ovat samoja tai samankaltaisia. Edellytysten on täytyttävä samanaikaisesti (ks. tuomio 22.1.2009, Commercy v. SMHV – easyGroup IP Licensing (easyHotel), T-316/07, Kok., EU:T:2009:14, 42 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

25 Edellä esitetty huomioiden on tutkittava, katsoiko SMHV:n valituslautakunta perustellusti, ettei kyseessä olevien tavaramerkkien välillä ollut sekaannusvaaraa.

Kohdeyleisö

26 Oikeuskäytännön mukaan sekaannusvaaran kokonaisarvioinnissa on otettava huomioon asianomaisen tuoteryhmän tavanomaisesti valistunut sekä kohtuullisen tarkkaavainen ja huolellinen keskivertokuluttaja. On myös otettava huomioon se, että keskivertokuluttajan tarkkaavaisuusaste voi vaihdella asianomaisen tavara- tai palveluryhmän mukaan (ks. tuomio 13.2.2007, Mundipharma v. SMHV – Altana Pharma (RESPICUR), T-256/04, Kok., EU:T:2007:46, 42 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

27 SMHV:n valituslautakunta katsoi riidanalaisen päätöksen 16 kohdassa, että kyseessä olevien tavaramerkkien kattamat palvelut oli tarkoitettu keskivertokuluttajalle unionin kaikissa jäsenvaltioissa, mutta keskivertokuluttajan tarkkaavaisuusaste saattoi olla korkea, kun otetaan huomioon huomattavat summat, joita rahoitustoimiin ja kiinteistökauppoihin liittyy.

28 Kantajat eivät kiistä SMHV:n valituslautakunnan riidanalaisessa päätöksessä antamaa määritelmää kohdeyleisöstä. Siinä esitetyt näkemykset huomioiden kyseistä määritelmää ei myöskään ole syytä asettaa kyseenalaiseksi käsiteltävässä asiassa. Erityisesti pankki- ja rahoitusalan sekä kiinteistöalan palvelujen, joihin liittyy yleisesti huomattavia summia, osalta on todettava, että asianomaisen yleisön tarkkaavaisuusaste on korkea (ks. vastaavasti tuomio 9.9.2011, BVR v. SMHV – Austria Leasing (Austria Leasing Gesellschaft m.b.H. Mitglied der Raiffeisen-Bankengruppe Österreich), T-197/10, EU:T:2011:455, 20 kohta).

Asianomaisten palvelujen vertailu

29 On muistutettava, että asianomaisten palvelujen samankaltaisuuden arvioimiseksi on otettava huomioon kaikki kyseisten palvelujen väliseen suhteeseen liittyvät merkitykselliset tekijät, joihin kuuluvat erityisesti niiden luonne, käyttötarkoitus, käyttötavat sekä se, ovatko ne keskenään kilpailevia tai toisiaan täydentäviä (tuomio 29.9.1998, Canon, C-39/97, Kok., EU:C:1998:442, 23 kohta). Huomioon voidaan myös ottaa muita tekijöitä, joita ovat esimerkiksi asianomaisten palvelujen jakelukanavat (ks. vastaavasti tuomio 21.4.2005, Ampafrance v. SMHV – Johnson & Johnson (monBeBé), T-164/03, Kok., EU:T:2005:140, 53 kohta).

30 Tästä on todettava aluksi, että palvelujen, joita aikaisemmat tavaramerkit koskevat, ja palvelujen, joita hakemuksen kohteena oleva tavaramerkki koskee, vertailemiseksi SMHV:n valituslautakunta jakoi viimeksi mainitut kolmeen ryhmään, joista ensimmäinen oli ”rakennuttajan palvelut erityisesti uusiutuvia energialähteitä hyödyntävien sähkö- ja lämpöenergian tuotanto- ja jakelulaitteiden alalla; edellä mainitut palvelut muuten kuin kustantamopalvelujen ja/tai -tuotteiden yhteydessä”, toinen ”tilojen hallinta sekä kiinteistöjen välitys ja vuokraus (tilojen hallinta) [-palvelut]; kiinteistöasiat; maalaistalojen liisaus; edellä mainitut palvelut muuten kuin kustantamopalvelujen ja/tai -tuotteiden

yhteydessä” ja kolmas ”hyödyntämissuunnitelmien kehittäminen (kiinteistönhallinnan alalla); kiinteistöhallinta; maan hallinta; edellä mainitut palvelut muuten kuin kustantamopalvelujen ja/tai -tuotteiden yhteydessä”.

31 On todettava, että tämä jako kuvastaa luonnetta, käyttötarkoitusta ja käyttötapoja koskevaa eroa palvelujen, joita hakemuksen kohteena oleva tavaramerkki koskee, välillä ja että kantaja ei kiistä sitä. On näin ollen yksinomaan selvitettävä, katsoiko SMHV:n valituslautakunta perustellusti, etteivät palvelut, joita hakemuksen kohteena oleva tavaramerkki koskee – sellaisina kuin se on ne jaotellut –, ja palvelut, joita aikaisemmat tavaramerkit koskevat, ole samankaltaisia.

– ”Tilojen hallinta- ja kiinteistöjen välityspalvelujen”ja ”rahoituspalvelujen” samankaltaisuuden puuttuminen

32 Riidanalaisen päätöksen 23–28 kohdassa SMHV:n valituslautakunta määritteli ensiksi ”kiinteistöasiat” siten, että niihin kuuluu kiinteistönhallinta, kiinteistönvälitys ja -arviointi sekä tähän liittyvä neuvonta ja tiedottaminen. Kyseiset palvelut muodostuvat SMHV:n valituslautakunnan mukaan lähinnä kiinteistön löytämisestä, sen esittelemisestä potentiaalisille ostajille sekä välittäjänä toimimisesta esimerkiksi antamalla apua paitsi osto-, myynti- tai vuokraushetkellä myös sopimusneuvotteluissa rakennuksen tai maa-alueen ostajan ja myyjän välillä. SMHV:n valituslautakunnan mukaan tähän kuuluu myös maalaistalojen liisaus siinä määrin kuin se kuuluu laajempaan kategoriaan, koska liisaus on sopimus, jolla kohde siirretään henkilölle tietyksi ajanjaksoksi yleisesti vuokrasopimuksen muodossa. Se täsmensi lisäksi, että ”kiinteistöasiat” voivat myös ulottua kiinteistön ostamiseen ja sen jälleenmyyntiin voitolla.

33 SMHV:n valituslautakunta totesi seuraavaksi, että aiemmin määriteltyjä ”rahoituspalveluja” tarjoavat pankit ja luottolaitokset, kun taas kiinteistöasioita hoitavat lähinnä kiinteistönvälittäjät tai rakennuttajat. Se totesi myös, että kyseiset palvelut ovat erittäin säänneltyjä ja että monissa tapauksissa niistä vastaavat erilliset yksiköt. Se päätteli tästä, että kuluttaja pitää kiinteistönvälittäjiä selvästi pankeista, rahoituslaitoksista ja vakuutusyhtiöistä erilisinä tahoina, jotka tarjoavat erilaisia tuotteita ja palveluja, jotka eivät ole korvattavissa toisillaan.

34 SMHV:n valituslautakunta katsoi lopuksi, että vaikka ”kiinteistöasiat”edellyttävät rahoitusta, tämä ei riitä osoittamaan, että niiden ja ”rahoituspalvelujen” välillä on läheinen yhteys, ja että niiden väliset yhteydet ovat viime kädessä vain kaukaisia ja välillisiä. Se täsmensi tästä, että ”vaikka on totta, että rahoitusneuvonta voi olla tarpeen monentyyppisten ostojen osalta (esimerkiksi omaisuuden ostaminen tai yrityksen perustaminen) ja vaikka huolelliset ostajat voivat etsiä tietoja oston tai yrityksen perustamisen varmistamiseksi, tämä ei merkitse sitä, että toinen on välttämätön toisen toteuttamiseksi tai että kuluttajat ajattelevat, että sama palveluntarjoaja on vastuussa kyseisistä palveluista”.

35 Se päätteli tästä, että palvelut, joita hakemuksen kohteena oleva tavaramerkki koskee, eli ”tilojen hallinta sekä kiinteistöjen välitys ja vuokraus (tilojen hallinta); kiinteistöasiat; maalaistalojen liisaus; edellä mainitut palvelut muuten kuin kustantamopalvelujen ja/tai -tuotteiden yhteydessä”poikkeavat ”rahoituspalveluista”, joita kantajan aikaisemmat tavaramerkit koskevat.

36 Kantaja moittii SMHV:n valituslautakuntaa siitä, että tämä keskittyi siihen, etteivät tilojen hallinta- ja kiinteistöjen välityspalvelut ja rahoituspalvelut ole korvattavissa toisillaan, tutkimatta sitä, täydentävätkö ne toisiaan. Se väittää tästä, että SMHV:n valituslautakunta hyväksyi rahoituspalvelujen liian suppean määritelmän. Se väittää erityisesti, että on tavanomaista, että pankit ja rahoituslaitokset tarjoavat kiinteistöjä myyntiin joko itse tai tytäryhtiön välityksellä. Tästä on sen mukaan osoituksena yhteinen mainonta, joka kohdistuu näihin kahteen palvelutyyppiin. Tästä seuraa sen mukaan, että toisin kuin SMHV:n valituslautakunta katsoi, ”tilojen hallinta- ja kiinteistöjen välityspalvelut”liittyvät läheisesti ”rahoituspalveluihin” ja täydentävät näin ollen toisiaan.

37 SMHV kiistää kantajan perustelut.

38 Tästä on todettava ensiksi, että asianomaisten palvelujen luonteesta, käyttötarkoituksesta ja käyttötavoista on jo katsottu, että rahoituspalvelut eivät ole samanluonteisia kuin kiinteistöpalvelut eikä niillä ole samaa käyttötarkoitusta eikä samoja käyttötapoja. Rahoituslaitokset tarjoavat rahoituspalveluja asiakkaidensa rahavarojen hallinnointiin, ja kyseiset palvelut muodostuvat muun muassa tallennettujen varojen säilyttämisestä, varojen luovuttamisesta, lainojen myöntämisestä ja erilaisista rahoitusluonteisista toimista, kun taas kiinteistöpalvelut muodostuvat palveluista, jotka koskevat kiinteistöä eli erityisesti sen vuokrausta, ostoa, myyntiä tai hallinnointia (tuomio 11.7.2013, Metropolis Inmobiliarias y Restauraciones v. SMHV – MIP Metro (METRO), T-197/12, EU:T:2013:375, 42 kohta).

39 Tästä seuraa, että toisin kuin kantaja väittää, SMHV:n valituslautakunta ei määritellyt ”rahoituspalveluja”, joita aikaisemmat tavaramerkit koskevat, liian suppeasti.

40 Toiseksi on huomattava, että kuten edellä 34 kohdassa todettiin, SMHV:n valituslautakunta ei rajoittunut tutkimaan sitä, voidaanko ”kiinteistöasiat”korvata ”rahoituspalveluilla”, vaan se todellakin tutki, täydentävätkö ne toisiaan.

41 On lisäksi todettava, että perustelujensa, jotka koskevat sitä, täydentävätkö asianomaiset palvelut toisiaan, tueksi kantaja tyytyi väittämään, että kiinteistöjen myynti on palvelu, jota rahoituslaitokset usein tarjoavat.

42 Kuten on myös jo katsottu, sen osalta, että asianomaisia palveluja olisi mahdollista löytää samoilta jakelukanavilta, on todettava, että kiinteistöpalveluja ei lähtökohtaisesti tarjota samoissa toimipaikoissa kuin rahoituspalveluja (edellä 38 kohdassa mainittu tuomio METRO, EU:T:2013:375, 43 kohta).

43 Kantajan hallinnollisessa menettelyssä esittämillä asiakirjoilla (kannekirjelmän liite A5) ei voida kumota tätä toteamusta, koska rahoituslaitosten kiinteistöpalveluja tarjoavat erilliset sivuliikkeet, joten rahoitustoiminta on erillään mahdollisesta kiinteistötoiminnasta (edellä 38 kohdassa mainittu tuomio METRO, EU:T:2013:375, 45 kohta).

44 Tästä seuraa, ettei SMHV:n valituslautakunta tehnyt virhettä, kun se katsoi, että palvelut, joita hakemuksen kohteena oleva tavaramerkki koskee, eli ”tilojen hallinta ja kiinteistöjen välitys ja vuokraus (tilojen hallinta); kiinteistöasiat; maalaistalojen liisaus; edellä mainitut palvelut muuten kuin kustantamopalvelujen ja/tai -tuotteiden yhteydessä”poikkeavat ”rahoituspalveluista”, joita kantajan aikaisemmat tavaramerkit koskevat.

– ”Rakennuttajan palvelujen”ja ”rahoituspalvelujen” samankaltaisuuden puuttuminen

45 Riidanalaisen päätöksen 19–21 kohdassa SMHV:n valituslautakunta katsoi, että rakennuttajan palvelut ovat monitahoisia palveluja, jotka kattavat monenlaista toimintaa olemassa olevien rakennusten kunnostamisesta rakentamattoman maan ostoon sekä rakennetun maan tai rakennettujen maa-alueiden myyntiin kolmansille. Se katsoi myös, että yhteisön tavaramerkkiä koskevan hakemuksen eritelmän sanamuodosta ilmeni selvästi, että kyseiset palvelut koskevat nimenomaisesti uusiutuvia energialähteitä hyödyntäviä sähkö- ja lämpöenergian tuotanto- ja jakelulaitteita.

46 SMHV:n valituslautakunta katsoi puolestaan, että rahoituspalvelut, joita aikaisemmat tavaramerkit koskevat, muodostuvat palvelujen tarjoamisesta säästämistä tai kaupallisia tarkoituksia varten, kun on kyse rahan vastaanottamisesta, lainaamisesta, vaihtamisesta, investoimisesta ja suojaamisesta, seteleiden liikkeeseen laskemisesta ja muiden rahoitustoimien toteuttamisesta. SMHV:n valituslautakunta täsmensi myös, että vaikka palvelujen, joita aikaisemmat tavaramerkit koskevat, tarjoajat voivat tarjota palveluja rahoituksen ja rakennushankkeiden alalla ja vaikka monet maatalouteen liittyvän teollisuuden alan hankkeet riippuvat investoinneista tai rahoitustuesta, on epätodennäköistä, että nämä

palveluntarjoajat tarjoavat rakennuttajan nimenomaisia palveluja, koska nämä edellyttävät nimenomaista teknistä tietämystä tai erityistä tietotaitoa. Se päätteli tästä, että asianomaiset palvelut ovat erilaisia luonteeltaan ja käyttötarkoitukseltaan.

47 SMHV:n valituslautakunta katsoi myös, että asianomaiset palvelut kuuluvat kahteen eri alaan eli yhtäältä kiinteistöalaan ja toisaalta rahoitusalaan ja ettei sama yritys tai keskenään etuyhteydessä olevat yritykset näin ollen tarjoa niitä eikä niillä ole samoja jakelukanavia.

48 Kantaja väittää lähinnä, että rakennuttajan palvelut, joita hakemuksen kohteena oleva tavaramerkki koskee, ja rahoituspalvelut, joita kantajan aikaisemmat tavaramerkit koskevat, ovat samankaltaisia.

49 Sen mukaan rakennuttajan palvelut, joita hakemuksen kohteena oleva tavaramerkki koskee, sisältävät nimittäin markkinointitoimintaa, joka menee päällekkäin rahoituspalvelujen, joita kantajan aikaisemmat tavaramerkit koskevat, kanssa. Tämä ilmenee sen mukaan rakennuttajien käytännöstä, sillä niiden toimintaan liittyy rahoituksen etsiminen ja ne tarjoavat usein asiakkailleen kiinteistöhankkeiden rahoitusta koskevaa neuvontaa.

50 Palvelut, joita kyseessä olevat tavaramerkit koskevat, joka tapauksessa täydentävät kantajan mukaan läheisesti toisiaan, minkä osoittaa sekä se, että rahoituspalveluyritykset harjoittavat joko itse tai tytäryhtiöidensä välityksellä kiinteistönvälitystoimintaa, että luokkaan 36 liittyvän selittävän huomautuksen sanamuoto.

51 Toisin kuin SMHV väittää, rakennuttajan palvelut, joita hakemuksen kohteena oleva tavaramerkki koskee, eivät sitä paitsi rajoitu yksinomaan ”uusiutuvia energialähteitä hyödyntävien sähkö- ja lämpöenergian tuotanto- ja jakelulaitteiden” alaan. Kantaja lisää, ettei tällaisella rajaamisella ole missään tapauksessa vaikutusta siihen, että palvelut, joita hakemuksen kohteena oleva tavaramerkki koskee, ja palvelut, joita aikaisempi tavaramerkki AGRICAPITAL koskee, ovat samankaltaisia, koska niillä mahdollistetaan samalla tavoin sellaisten kiinteistöjen tarjoaminen, joihin voidaan rakentaa uusiutuvia energialähteitä hyödyntäviä energiantuotantolaitteita ja joissa niitä voidaan käyttää.

52 SMHV ja väliintulija kiistävät kantajan argumentit.

53 Tästä on todettava, kuten SMHV:n valituslautakunta asianmukaisesti totesi, että rakennuttajan palveluihin kuuluu monenlaista toimintaa olemassa olevien rakennusten kunnostamisesta rakentamattoman maan ostoon sekä rakennetun maan tai rakennettujen maa-alueiden myyntiin kolmansille.

54 Kuten kantaja toteaa, tämä toiminta sisältää sen, että rakennuttaja etsii rahoitusta hankkiakseen rakennuksia tai maa-alueita. Tämän rahoituksen etsimistä ei kuitenkaan voida pitää rahoituspalveluna, jonka rakennuttaja tarjoaa suoraan asiakkailleen ja joka vastaa välitystoimintaa. Sillä, että rakennuttaja etsii rahoitusta, pyritään nimittäin yksinomaan siihen, että se kykenee alkuvaiheessa vastaamaan kunnostettavien rakennusten tai rakennettavien maa-alueiden ostokustannuksista ennen kuin se voi myöhemmin vyöryttää nämä kustannukset asiakkaille, joille se myy rakennus- tai kunnostusohjelman läpikäyneen kiinteistön.

55 Kuten kantaja toteaa, vaikka on tavanomaista, että rakennuttajat tarjoavat asiakkailleen näiden ostokohteiden rahoittamista koskevia neuvoja kiinteistöjä koskevien ohjelmien markkinoinnin yhteydessä, tällaisia neuvoja ei myöskään voida tulkita rahoitusneuvonnaksi, jota kantajan aikaisemmat tavaramerkit koskevat. Tällaiset neuvot ovat nimittäin rinnastettavissa neuvoihin, joita kaikki tietynarvoisen kiinteän omaisuuden – kuten veneen, liikeomaisuuden tai taideteoksen – myyjät voivat antaa asiakkailleen, kun on kyse taloudellisesta intressistä, joka niillä voi olla asianomaisen omaisuuden hankkimiseen. Tällaisia neuvoja antava myyjä ei kuitenkaan tarjoa rahoituspalvelua.

56 On lisäksi todettava, että kantajan hallinnollisessa menettelyssä esittämä selvitys väitteensä tueksi muodostuu kiinteistöihin erikoistuneen investointiyhtiön, asuntoluottojen välittäjän ja asuntolainarahaston internetsivujen jäljennöksistä, joilla ei ole mitään yhteyttä rakennuttajan palveluihin (kannekirjelmän liite A4).

57 On myös hylättävä kantajan väite, jonka mukaan palvelut, joita kyseessä olevat tavaramerkit koskevat, täydentävät läheisesti toisiaan.

58 Tästä on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan toisiaan täydentävät tavarat tai palvelut ovat tavaroita tai palveluita, joiden välillä on läheinen yhteys siinä mielessä, että toinen tavara tai palvelu on välttämätön tai tärkeä toisen tavaran tai palvelun käytön kannalta, joten kuluttajat voivat ajatella, että sama yritys on vastuussa tavaroiden valmistuksesta tai palvelujen tarjoamisesta (ks. tuomio 9.4.2014, Comsa v. SMHV – COMSA (COMSA), T-144/12, EU:T:2014:197, 44 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

59 Tämä merkitsee sitä, että toisiaan täydentäviä palveluja voidaan käyttää yhdessä, mikä edellyttää, että ne on suunnattu samalle yleisölle (ks. vastaavasti tuomio 12.7.2012, Hand Held Products v. SMHV – Orange Brand Services (DOLPHIN), T-361/11, EU:T:2012:377, 48 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

60 Käsiteltävässä asiassa rakennuttajan palvelut, joita hakemuksen kohteena oleva tavaramerkki koskee, ja rahoituspalvelut, joita kantajan aikaisemmat tavaramerkit koskevat, on suunnattu keskivertokuluttajalle unionin alueella ja kyseinen kuluttaja voi käyttää niitä yhdessä.

61 On myös kiistatonta, että kun otetaan huomioon kiinteistökauppoihin yleisesti liittyvien summien suuruus, rahoituspalvelut ovat tärkeitä keskivertokuluttajalle rakennuttajan palvelujen käytön näkökulmasta. On kuitenkin huomattava, että markkinataloudessa suuri osa toimista edellyttää rahoitusta tai investointeja, joten rahoituspalvelut voidaan luonteeltaan liittää useimpiin näistä toimista eikä vain rakennuttajan toimiin (ks. vastaavasti edellä 38 kohdassa mainittu tuomio METRO, EU:T:2013:375, 47–49 kohta).

62 On näin ollen katsottava, että rakennuttajan palvelujen ja rahoituspalvelujen välinen yhteys ei itsessään ole riittävän läheinen, jotta kohdeyleisö eli käsiteltävässä asiassa keskivertokuluttaja, jonka tarkkaavaisuusaste voi olla erityisen korkea, olettaisi, että kyseisten palvelujen tarjoamisesta vastaa sama yritys (ks. vastaavasti edellä 38 kohdassa mainittu tuomio METRO, EU:T:2013:375, 50 kohta).

63 Tätä päätelmää ei voida asettaa kyseenalaiseksi kantajan argumentilla, jonka mukaan rakennuttajan palveluja tarjotaan samojen jakelukanavien kautta kuin rahoituspalveluja, joita aikaisemmat tavaramerkit koskevat. On nimittäin todettava, että rakennuttajan tarjoamia palveluja ei lähtökohtaisesti tarjota samoissa toimipaikoissa kuin rahoituspalveluja. On myös todettava, että kantajan hallinnollisessa menettelyssä tämän väitteen tueksi esittämät asiakirjat eivät koske rakennuttajan toimintaa (kannekirjelmän liite A5).

64 Tätä päätelmää ei varsinkaan voida asettaa kyseenalaiseksi kantajan argumentilla, jonka mukaan se, että kiinteistöalan yrittäjän palvelut ja rahoituspalvelut täydentävät läheisesti toisiaan, ilmenee luokkaan 36 liittyvästä selittävästä huomautuksesta. Pelkästään kyseinen, luokkaan 36 liittyvä selittävä huomautus lukemalla voidaan todeta, että vaikka ”kiinteistöleasingpalvelut”ja ”kiinteistöjen hallinnointipalvelut eli vuokraus-, arviointi- ja rahoituspalvelut”, todella kuuluvat luokkaan 36, ne muodostavat alaotsakkeita, jotka ovat erillisiä ”rahatalous- ja raha-asioihin liittyvien palvelujen”alaotsakkeesta, johon kuuluvat muun muassa ”kaikkien pankkilaitosten tai niihin liittyvien laitosten palvelut”, ”muiden luottolaitosten kuin pankkien palvelut”ja ”arvopaperien ja kiinteistöjen välittäjien palvelut”, joten luokkaan 36 liittyvällä selittävällä huomautuksella ei voida osoittaa läheistä yhteyttä rahoituspalvelujen, joita aikaisemmat tavaramerkit koskevat, ja rakennuttajan palvelujen, joita hakemuksen kohteena oleva tavaramerkki koskee, välillä.

65 On lisäksi muistutettava, että yhteisön tavaramerkistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 40/94 täytäntöönpanosta 13.12.1995 annetun komission asetuksen (EY) N:o 2868/95 (EYVL L 303, s. 1) 2 säännön 4 kohdan mukaan ”tavaroiden ja palvelujen luokitus palvelee yksinomaan hallinnollisia tarkoituksia”, minkä vuoksi ”tavaroita ja palveluja ei voida pitää toistensa kaltaisina sillä perusteella, että ne esiintyvät Nizzan luokituksen samassa luokassa, eikä niitä voida pitää erilaisina sillä perusteella, että ne esiintyvät Nizzan luokituksen eri luokissa”.

66 Tämän vuoksi SMHV:n valituslautakunta ei tehnyt virhettä, kun se katsoi, että rakennuttajan palvelut, joita hakemuksen kohteena oleva tavaramerkki koskee, ovat luonteeltaan erilaisia kuin rahoituspalvelut, joita kantajan aikaisemmat tavaramerkit koskevat.

67 Kun otetaan huomioon tämä toteamus, ei ole syytä tutkia kantajan väitettä, joka koskee palvelujen, joita hakemuksen kohteena oleva tavaramerkki koskee, käyttötarkoituksen virheellistä rajaamista.

– ”Hyödyntämissuunnitelmien kehittämistä”koskevien palvelujen ja ”rahoituspalvelujen” samankaltaisuuden puuttuminen

68 Kantaja väittää, että ”hyödyntämissuunnitelmien kehittämistä”koskevat palvelut ovat yhtä lähellä ”rahoituspalveluja” kuin ”rakennuttajan palvelut”, koska sen mukaan kiinteistöjen kehittäminen ja hallinnointi ovat saman toiminnan kaksi puolta, joista kumpikin edellyttää rahoitusneuvontaa ja rahoitusratkaisuja. Se tyytyy näin ollen viittamaan argumentteihin, jotka se esitti rakennuttajan palvelujen ja ”rahoituspalvelujen” samankaltaisuudesta.

69 Koska edellä mainitut argumentit kuitenkin hylättiin jo edellä 45–67 kohdassa, unionin yleinen tuomioistuin voi vain todeta sellaisten nimenomaisten argumenttien puuttuessa, jotka koskevat ”hyödyntämissuunnitelmien kehittämistä”koskevia palveluja, että kantaja ei ole osoittanut, että SMHV:n valituslautakunta olisi tehnyt virheen, kun se katsoi, etteivät kyseiset palvelut ja ”rahoituspalvelut”, joita kantajan aikaisemmat tavaramerkit koskevat, ole samankaltaisia.

70 Edellä esitetyn perusteella on todettava, että SMHV:n valituslautakunta katsoi virhettä tekemättä, että palvelut, joita kantajan aikaisemmat tavaramerkit koskevat, eivät ole samankaltaisia kuin palvelut, joita varten tavaramerkin AGRI.CAPITAL rekisteröintiä on haettu.

Kantajan aikaisempien tavaramerkkien erottamiskyky ja kyseessä olevien merkkien samankaltaisuus

71 SMHV:n valituslautakunta katsoi riidanalaisessa päätöksessä, että yksi asetuksen N:o 207/2009 8 artiklan 1 kohdan b alakohdan soveltamisperusteista eli palvelujen samankaltaisuus ei täyty, minkä vuoksi sekaannusvaaraa ei voi olla, tutkimatta aikaisempien tavaramerkkien erottamiskykyä tai kyseessä olevien merkkien samankaltaisuutta.

72 Kantaja väittää, että palvelujen, joita hakemuksen kohteena oleva tavaramerkki koskee, ja palvelujen, joita aikaisemmat tavaramerkit koskevat, väliset erot voidaan kokonaisarvioinnissa kompensoida kyseisten tavaramerkkien ulkoasun huomattavalla samankaltaisuudella ja niiden lausumistavan samanlaisuudella, joten toisin kuin SMHV:n valituslautakunta katsoi, kyseessä olevien tavaramerkkien välillä on asetuksen N:o 207/2009 8 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu sekaannusvaara.

73 SMHV ja väliintulija kiistävät kantajan argumentit.

74 Tästä on riittävää todeta, kuten edellä 24 kohdassa muistutettiin, että asetuksen N:o 207/2009 8 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla sekaannusvaaraa sen alueen yleisön keskuudessa, jolla aikaisempi tavaramerkki on suojattu, on arvioitava ottaen huomioon kumulatiiviset seikat, joita ovat yhtäältä se, että kyseessä olevat tavaramerkit ovat samoja tai samankaltaisia, ja toisaalta se, että kyseisten tavaramerkkien kattamat tavarat tai palvelut ovat samoja tai samankaltaisia.

75 Toisin kuin kantaja väittää, palvelujen, joita sen aikaisemmat tavaramerkit koskevat, ja palvelujen, joita varten tavaramerkin AGRI.CAPITAL rekisteröintiä on haettu, välisen samankaltaisuuden puuttumista, joka todettiin edellä 70 kohdassa, ei näin ollen voida sekaannusvaaran arvioimiseksi kompensoida kyseessä olevien tavaramerkkien samankaltaisuudella, vaikka se olisi huomattavakin (ks. vastaavasti määräys 9.3.2007, Alecansan v. SMHV, C-196/06 P, EU:C:2007:159, 24–26 kohta).

76 Kaiken edellä esitetyn perusteella SMHV:n valituslautakunta katsoi virhettä tekemättä, että kun otetaan huomioon se, että palvelut, joita kyseessä olevat tavaramerkit koskevat, eivät ole samankaltaisia, yksi asetuksen N:o 207/2009 8 artiklan 1 kohdan b alakohdan soveltamisperusteista ei täyty, joten kyseisten tavaramerkkien välillä ei voi olla sekaannusvaaraa.

77 Tästä seuraa, että kantajan ainoa kanneperuste on perusteeton, minkä vuoksi kanne on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

78 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian, se vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan ja se velvoitetaan korvaamaan SMHV:n ja väliintulijan oikeudenkäyntikulut viimeksi mainittujen vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kahdeksas jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) AgriCapital Corp. velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Gratsias Kancheva Wetter

Julistettiin Luxemburgissa 10 päivänä kesäkuuta 2015.

Allekirjoitukset